

Verslaafd aan spreeuwenballet

De sierlijke vliegshows van de spreeuwen in natuurgebied Houtwiel trekken elke dag tientallen kijkers. FOTO'S MARCEL VAN KAMMEN

ELISABETH POST

Het is zonder overdrijven een magnifiek gezicht: duizenden spreeuwen die zich iedere dag boven het Bûtefjild tussen Feanwâlden en Broeksterwâld vlak voor zonsondergang verzamelen en gezamenlijk door de lucht naar hun slaapplaatsen in het riet dansen. De vliegshow trekt dagelijks tientallen kijkers, zo blijkt na een paar dagen posten.

Ineens is het muisstil. De Goddeleaze Singel is op deze dinsdagavond de beste plek om naar de spreeuwen te kijken. Van alle kanten komen ze in groepen aanvliegen. Ergens boven speelpark Sanjesfertier richting Feanwâlden smelten de groepen ineen om even daarna richting natuurgebied de Houtwiel te dansen.

Tientallen spotters hebben zich op de lange singel verzameld en zwijgen als de vogels overvliegen. Plok, plok, klinkt het. Het ene na het andere poepje valt in het water dat door het natuurgebied stroomt.

Ook al word je een beetje draai-erig, je blijft omhoog kijken. Van links naar rechts, volledig synchroon en op gepaste afstand van elkaar bewegen de vogels zich door de lucht. Dan trekt de meute richting de hoogspanningsmasten die midden in het natuurgebied staan. De vogels landen op de palen, om er vervolgens weer als een vuurpijl van af te knallen. De camera's klikken op volle snelheid.

De spreeuwen zijn een feest om naar te kijken, vindt Johannes Bosgra uit Burgum. De patronen vervelen geen mo-

ment. „Ik bin gewoan ferslave oan it protterballet.” Hij overdrijft niet. Iedere dag trekt Bosgra het natuurgebied in om ze te fotograferen.

En hij is niet de enige. Fotografen, zowel professionals als amateurs, krijgen geen genoeg van het sierlijke spreeuwenballet. „De foarmen binne eltse kear wer oars. Witst nooit wat se dogge.”

De omstandigheden zijn iedere dag anders. Dan weer dansen de zwarte vogels tegen een grijze lucht, soms is het steenkoud en onbewolkt. Bosgra fotografeert de spreeuwen het liefst met een blauwe lucht op de achtergrond.

‘Zijn’ spreeuwen gaan de hele wereld over, zegt hij. De spreeuwenwatcher heeft al diverse prijzen met zijn foto's gewonnen. „Fan Japan oant Kanada en fan Moskou oant Parys bin ik yn de prizen fallen. En dy foto's komme dêr ek oeral te hingjen.”

Ook kunstenaar Laura Zwaneveld uit Anjum trekt vrijwel dagelijks richting vogels. Vorig jaar ontdekte ze het vogeltheater in het Bûtefjild. Ze fotografeert en filmt sindsdien de spreeuwen en maakt er in haar atelier haar eigen kunst van. „Het is inmiddels een projectje geworden”, zegt ze. „De kunstwerken verkopen goed”, moet ze bekennen. Ook van verstilde spreeuwen gaat een grote aantrekkingskracht uit.

Met een kruiwagen vol apparatuur heeft Ruurd Jelle van der Leij dinsdag post gevat aan de rand van natuurgebied de Houtwiel. Eigenlijk, zegt de ecooloog en filmmaker uit Oosterwolde, vindt hij spreeuwen filmen niet zo heel bijzonder. Van

Boven natuurgebied het Bûtefjild bij Broeksterwâld geven spreeuwen iedere avond vlak voor zonsondergang een fascinerende vliegshow. Het luchtballet brengt heel wat volk op de been. „Efkes geduld, aanst beginne se te golven.”

der Leij werkte samen met Ruben Smit aan de film WAD.

Filmen van wilde dieren vergt doorzettingsvermogen, creativiteit en geduld. Hij vindt het filmen van de spreeuwen eigenlijk maar makkelijk. „Iedereen kan het en het ziet er altijd goed uit.” Hij is er deze avond voor zijn werk. „Mischien dat ik wat beelden schiet voor OPI ofzo.” Wel balen, die hoogspanningsmasten- en kabels constateert ook hij. Het verpest toch een beetje het plaatje.

Hoewel het niet waait, de lucht helder is en de zon rood achter de horizon zakt, maken de spreeuwen geen aanstalten om fraaie patronen te vliegen. „Wachtsje mar efkes”, zegt een vaste bezoeker, „aanst beginne se noch wol te golven”. Enkele minuten later, vlak voordat ze een plek zoeken om te landen, schuiven de vogels dan weer in elkaar en spat-ten vervolgens uiteen. Inderdaad, een zwarte golf schuift boven de rietpluimen van links naar rechts.

Een mooie zonsondergang is voor alle kijkers een cadeautje. In het tegenlicht krijgen de patronen die de vogels maken iets magisch. Maar ook op een grijze maandag is wachten op de vogels de moeite waard, vinden Wim Scholte en Manon van Althuis uit Aldeboarn. Na het werk, ze zijn ambtenaar

‘De foarmen binne eltse kear wer oars. Witst nooit wat se dogge’

bij de gemeente Leeuwarden, zijn ze in de auto gestapt en richting de Krús wetters gereden.

Het stel heeft samen ook een fotografiebedrijf, maar de spreeuwen fotografieren ze voor de lol. Verwonderd: „Fascinerend dat die vogels elkaar juist hier opzoeken. Dit moet je in het echt eens hebben gezien.”

Even verderop staan Mariska Heiligers uit Drachten en haar dochter Silke de Valk uit het Groninger Haren. Ook dochter Donne uit Leeuwarden staat met haar vriend Erik Dekker te wachten op de spreeuwen. „Wij komen voor de ervaring”, zegt Donne. „Van haar”, en ze wijst naar haar moeder, „moesten we hierheen.”

Even later filmen ze met hun mobieltjes de zwerm die verderop boven het riet hangt. De spreeuwen zijn weleens actiever geweest, maar deze kijkers hebben gezien waarvoor ze kwamen. Er klinkt applaus na afloop van de vliegshow, die een half uurtje heeft geduurd en omstreeks half 7 eindigt. „Jazeker, het was het wachten in de kou waard”, klinkt het tevreden.

Bekijk op www.lc.nl/video
Op de Facebookpagina Natuur in de Houtwiel/Bûtefjild worden momenteel vrijwel dagelijks foto's en filmpjes van de spreeuwen gepost.